

Hasan KABLAN (Şube Yönetim Kurulu Üyemiz)
A Sınıfı İSG Uzmanı

Kişisel Koruyucu Donanım (KKD)

1) Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan, bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

2) Kişiyi bir veya birden fazla riske karşı korumak amacıyla üretici tarafından bir bütün haline getirilmiş cihaz, alet veya malzemeden oluşmuş donanımı,

3) Belirli bir faaliyette bulunmak için korunma amacı olmaksızın taşınan veya giyilen donanımla birlikte kullanılan, ayrılabilir veya ayrılamaz nitelikteki koruyucu cihaz, alet veya malzemeyi,

4) Kişisel koruyucu donanımın rahat ve işlevsel bir şekilde çalışması için gerekli olan ve sadece bu tür donanımlarla kullanılan değiştirilebilir parçalarını, ifade eder.

Genel Kural

Kişisel koruyucu donanım, risklerin, toplu korunmayı sağlayacak teknik önlemlerle veya iş organizasyonu ve çalışma yöntemleriyle önlenemediği, tam olarak sınırlandırılmadığı durumlarda kullanılır. Kişisel koruyucu donanım, iş kazası ya da meslek hastalığının önlenmesi, çalışanların sağlık ve güvenlik risklerinden korunması, sağlık ve güvenlik koşullarının iyileştirilmesi amacıyla kullanılır. İşveren, toplu korunma tedbirlerine, kişisel korunma tedbirlerine göre öncelik verir.

Kullanım Kuralları

1) Çalışanlar, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili aldıkları eğitim ve işverenin bu konudaki talimatları doğrultusunda kendilerine sağlanan kişisel koruyucu donanımları doğru kullanmakla, korumakla, uygun yerlerde ve uygun şekilde muhafaza etmekle yükümlüdür.

2) Çalışanlar kişisel koruyucu donanımda gördükleri herhangi bir arıza veya eksikliği işverene bildirirler. Arızalı bulunan kişisel koruyucu donanımlar arızalar giderilmeden ve gerekli kontrolleri yapılmadan kullanılmaz. Çalışanlara verilen kişisel koruyucu donanımlar her zaman etkili şekilde çalışır durumda olur, temizlik ve bakımı yapılır ve gerektiğinde yenileri ile değiştirilir. Kişisel koruyucu donanımlar her kullanımdan önce kontrol edilir.

Çalışanların Bilgilendirilmesi

İşveren, kişisel koruyucu donanımların kullanımı esnasında alınması gereken sağlık ve güvenlik önlemleri hakkında çalışanlara ve temsilcilerine bilgi verir.

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM LİSTESİ

1. BAŞ KORUYUCULARI

1.1. Endüstride (madenler, inşaat sahaları ve diğer endüstriyel alanlar) kullanılan koruyucu baretler

1.2. Saçlı derinin korunması (kepler, boneler, siperlikli veya siperliksiz saç fileleri)

1.3. Koruyucu başlık (kumaştan veya geçirimsiz kumaştan yapılmış boneler, kepler, gemici başlıkları ve benzeri)

2. KULAK KORUYUCULARI

2.1. Kulak tıkaçları ve benzeri cihazlar

2.2. Tam akustik baretler

2.3. Endüstriyel baretlere uyan kulaklıklar

2.4. Düşük frekanslı kapalı devre haberleşme alıcısı olan kulak koruyucuları

2.5. İç haberleşme donanımlı kulak koruyucuları

3. GÖZ VE YÜZ KORUYUCULARI

3.1. Gözlükler

3.2. Kapalı gözlük (dalgiç tipi gözlük)

3.3. X-ışını gözlüğü, lazer ışını gözlüğü, ultra-viyole, kızılötesi, görünür radyasyon gözlükleri

3.4. Yüz siperleri

3.5. Ark kaynağı maskeleri ve baretleri (elle tutulan maskeler, koruyucu baretlere takılabilen maskeler veya baş bantlı maskeler)

4. SOLUNUM SİSTEMİ KORUYUCULARI

4.1. Gaz, toz ve radyoaktif toz filtreli maskeler

4.2. Hava beslemeli solunum cihazları

4.3. Takılıp çıkarılabilen kaynak maskesi bulandıran solunum cihazları

4.4. Dalgiç donanımı

4.5. Dalgiç elbisesi

5. EL VE KOL KORUYUCULARI

5.1. Özel koruyucu eldivenler:

5.1.1. Makinelere (delinme, kesilme, titreşim ve benzeri)

5.1.2. Kimyasallardan

5.1.3. Elektrikten

5.1.4. Sıcak ve soğuktan

5.2. Tek parmaklı eldivenler

5.3. Parmak kılıfları

5.4. Kolluklar

5.5. Ağır işler için bilek koruyucuları (bileklik)

5.6. Parmaksız eldivenler

5.7. Koruyucu eldivenler

6. AYAK VE BACAK KORUYUCULARI

6.1. Normal ayakkabılar, botlar, çizmeler, uzun botlar, güvenlik bot ve çizmeleri

6.2. Bağları ve kancaları çabuk açılabilen ayakkabılar

6.3. Parmak koruyuculu ayakkabılar

6.4. Tabanı ısıya dayanıklı ayakkabı ve ayakkabı kılıfları

6.5. Isıya dayanıklı ayakkabı, bot, çizme ve tozluklar

6.6. Termal ayakkabı, bot, çizme ve kılıfları

6.7. Titreşime dayanıklı ayakkabı, bot, çizme ve kılıfları

6.8. Antistatik ayakkabı, bot, çizme ve kılıfları

6.9. İzolasyonlu ayakkabı, bot, çizme ve kılıfları

6.10. Zincirli testere operatörleri için koruyucu bot ve çizmeler

6.11. Tahta tabanlı ayakkabılar

6.12. Takıp çıkarılabilen ayak üst kısmı koruyucuları

6.13. Dizlikler

6.14. Tozluklar

6.15. Takılıp çıkarılabilen iç tabanlıklar (ısıya dayanıklı, delinmeye dayanıklı, ter geçirmez)

6.16. Takılıp çıkarılabilen çiviler (buz, kar ve kaygan yüzeylere karşı)

7. CİLT KORUYUCULARI

7.1. Koruyucu kremler / merhemler

8.GÖVDE VE KARIN BÖLGESİ KORUYUCULARI

8.1. Makinelere korunmak için kullanılan koruyucu yekek, ceket ve önlükler (delinme, kesilme, ergimiş metal sıçramalarına karşı)

8.2. Kimyasallara karşı kullanılan koruyucu yekek, ceket ve önlükler

8.3. Isıtmalı yekekler

8.4. Cankurtaran yekekleri

8.5. X ışınına karşı koruyucu önlükler

8.6. Vücut kuşakları / kemerleri

9. VÜCUT KORUYUCULARI

9.1. Düşmelere karşı kullanılan donanım:

9.1.1. Düşmeyi önleyici ekipman (gerekli tüm aksesuarlarıyla birlikte)

9.1.2. Kinetik enerjiyi absorbe eden frenleme ekipmanı (gerekli tüm aksesuarlarıyla birlikte)

9.1.3. Vücudu boşlukta tutabilen donanım (paraşüt tipi emniyet kemeri)

9.2. Koruyucu giysiler:

9.2.1. Koruyucu iş elbisesi (iki parçalı ve tulum)

9.2.2. Makinelere korunma sağlayan giysi (delinme, kesilme ve benzeri)

9.2.3. Kimyasallardan korunma sağlayan giysi

9.2.4. Kızılötesi radyasyon ve ergimiş metal sıçramalarına karşı korunma sağlayan giysi

9.2.5. Isıya dayanıklı giysi

9.2.6. Termal giysi

9.2.7. Radyoaktif kirlilikten koruyan giysi

9.2.8. Toz geçirmez giysi

9.2.9. Gaz geçirmez giysi

9.2.10. Florasan maddeli, yansıtıcı giysi ve aksesuarları (kol bantları, eldiven vb.)

9.2.11. Koruyucu örtüler

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM KULLANILMASININ GEREKLİ OLABİLECEĞİ İŞLER VE SEKTÖRLER

1. BAŞ KORUYUCULARI

1.1. Koruyucu baretler

1.1.1. İnşaat işleri, özellikle iskeleler ve yüksekte çalışma platformlarının üstünde, altında veya yakınında yapılan işler, kalıp yapımı ve sökümü, montaj ve kurma işleri, iskelede çalışma ve yıkım işleri

1.1.2. Çelik köprüler, çelik yapılar, direkler, kuleler, hidrolik çelik yapılar, yüksek fırınlar, çelik işleri ve haddehaneler, büyük konteynırlar, büyük boru hatları, ısı ve enerji santrallerinde yapılan çalışmalar

1.1.3. Tüneller, maden ocağı girişleri, kuyular ve hendeklerde yapılan çalışmalar

1.1.4. Toprak ve kaya işleri

1.1.5. Yeraltında ve taşocaklarında yapılan işler, hafriyat işleri, kömür işletmelerinde yapılan dekapaj işleri

1.1.6. Cıvatalama işleri

1.1.7. Patlatma işleri

1.1.8. Asansörler, kaldırma araçları, vinç ve konve-

yörler civarında yapılan işler

1.1.9. Yüksek fırınlar, ergitme ocakları, çelik işleri, haddehaneler, metal işleri, demir işleme, presle sıcak demir işleme, döküm işleri

1.1.10. Endüstriyel fırınlar, konteynırlar, makineler, silolar, bunkerler ve boru hatlarında yapılan işler

1.1.11. Gemi yapım işleri

1.1.12. Demiryolu manevra işleri

1.1.13. Mezbahalarda yapılan işler

2. AYAK KORUYUCULARI

2.1. Delinmez tabanlı emniyet ayakkabıları

2.1.1. Karkas ve temel işleri, yol çalışmaları

2.1.2. İskelelerde yapılan çalışmalar

2.1.3. Karkas yapıların yıkım işleri

2.1.4. Kalıp yapma ve sökme işlerini de kapsayan beton ve prefabrikte parçalarla yapılan çalışmalar

2.1.5. Şantiye alanı ve depolardaki işler

2.1.6. Çatı işleri

2.2. Delinmez taban gerektirmeyen emniyet ayakkabıları

2.2.1. Çelik köprüler, çelik bina inşaatı, sütunlar, kuleler, hidrolik çelik yapılar, yüksek fırınlar, çelik işleri ve haddehaneler, büyük konteynırlar, büyük boru hatları, vinçler, ısı ve enerji santrallerinde yapılan işler

2.2.2. Fırın yapımı, ısıtma ve havalandırma tesisatının kurulması ve metal montaj işleri

2.2.3. Tadilat ve bakım işleri

2.2.4. Yüksek fırınlar, ergitme ocakları, çelik işleri, haddehaneler, metal işleri, demir işleme, presle demire şekil verme, sıcak presleme işleri ve metal çekme fabrikalarında yapılan işler

2.2.5. Taş ocaklarında ve açık ocaklarda yapılan işler, kömür işletmelerinde yapılan dekapaj işleri

2.2.6. Taş yontma ve taş işleme işleri

2.2.7. Düz cam ve cam eşya üretimi ve işlenmesi

2.2.8. Seramik endüstrisinde kalıp işleri

2.2.9. Seramik endüstrisinde fırınların kaplanması

2.2.10. Seramik eşya ve inşaat malzemesi kalıp işleri

2.2.11. Taşıma ve depolama işleri

2.2.12. Konserveler, yiyeceklerin paketlemesi ve dondurulmuş etle yapılan işler

2.2.13. Gemi yapım işleri

2.2.14. Demiryolu manevra işleri

2.3. Kaymayı önleyici ve delinmeye dayanıklı ayakkabılar

2.3.1. Çatı işleri

2.3.2. Kaygan zeminde çalışma gerektiren ve delinme riski içeren işler

2.4. Yalıtkan tabanlı koruyucu ayakkabılar

2.4.1. Çok sıcak veya soğuk malzemelerle yapılan çalışmalar

2.5. Kolayca çıkarılabilen emniyet ayakkabıları

2.5.1. Ergimiş maddelerin ayakkabıdan içeri girme riski bulunan işler

3. YÜZ VE GÖZ KORUYUCULARI

3.1. Koruyucu gözlükler, yüz siperlikleri veya elle tutulan yüz koruyucuları

- 3.1.1. Kaynak yapma, öğütme ve ayırma işleri
- 3.1.2. Sızdırmazlık sağlamak için yapılan işler (kala-fatlama) ve keski ile yontma, biçimlendirme işleri
- 3.1.3. Taş yontma ve şekillendirme işleri
- 3.1.4. Civatalama işleri
- 3.1.5. Talaş çıkaran makinelerde yapılan talaş toplama işleri
- 3.1.6. Presle sıcak demir işleme
- 3.1.7. Artıkların parçalanması ve uzaklaştırılması işleri
- 3.1.8. Aşındırıcı maddelerin püskürtülerek kullanıldığı işler
- 3.1.9. Asit ve baz çözeltileriyle, dezenfektan ve aşındırıcı temizlik maddeleriyle yapılan işler
- 3.1.10. Sıvı spreylerle çalışma
- 3.1.11. Ergimiş maddelerle veya onların yakınında çalışma
- 3.1.12. Radyant ısı ile çalışma
- 3.1.13. Lazerle çalışma
- 3.1.14. Biyolojik alanlarla çalışılan işler

4. SOLUNUM SİSTEMİ KORUYUCULARI

4.1. Respiratörler/ Solunum cihazları

- 4.1.1. Yetersiz oksijen veya zararlı bir gazın bulunabileceği konteynırlar, kapalı alanlar veya gaz yakan endüstriyel fırınlarda yapılan çalışmalar
- 4.1.2. Yüksek fırınlara yükleme yapılan alanlardaki çalışmalar
- 4.1.3. Yüksek fırınların gaz boruları ve gaz konvertörleri civarındaki çalışmalar
- 4.1.4. Ağır metal dumanlarının bulunabileceği yüksek fırın kapakları civarındaki çalışmalar
- 4.1.5. Toz bulunması muhtemel, fırın içi döşeme işlerinde ve kepçelerle yapılan çalışmalar
- 4.1.6. Toz oluşumunu önlemenin yetersiz olduğu sprey boyama işleri
- 4.1.7. Kuyularda, kanalizasyon ve kanalizasyonla bağlantılı diğer yer altı sahalarında yapılan çalışmalar
- 4.1.8. Sağlık ve güvenlik riski meydana getirebilecek düzeyde toz oluşan işler
- 4.1.9. Soğutucu gaz kaçağı tehlikesinin olduğu soğutma tesislerinde yapılan çalışmalar
- 4.1.10. Biyolojik alanların olduğu işler

5. İŞİTME DUYUSUNUN KORUNMASI

5.1. Kulak koruyucuları

- 5.1.1. Metal şekillendirme presleriyle çalışma
- 5.1.2. Pnömatik matkaplarla çalışma
- 5.1.3. Havalimanlarının yer işletmelerinde çalışanların yaptığı işler
- 5.1.4. Kazık çakma işleri
- 5.1.5. Ağaç ve tekstil işleri

6. EL, KOL VE VÜCUT KORUNMASI

6.1. Koruyucu giysi

- 6.1.1. Asit ve baz çözeltileriyle, dezenfektan ve aşındırıcı temizlik ürünleriyle yapılan işler

6.1.2. Sıcak malzemeler ile veya onların civarında yapılan ve ısı etkisinin hissedildiği yerlerdeki çalışmalar

- 6.1.3. Düz cam ürünleriyle çalışma

- 6.1.4. Kumlama işleri

- 6.1.5. Derin dondurucu odalarda çalışma

6.2. Ateşe dayanıklı koruyucu giysi

- 6.2.1. Kapalı alanlarda kaynak işleri

6.3. Delinmeye dayanıklı önlükler

- 6.3.1. Kesme ve kemiklerinden ayırma işleri
- 6.3.2. El bıçaklarıyla yapılan ve bıçağın vücuda doğru çekilmesini gerektiren işler

6.4. Deri Önlükler

- 6.4.1. Kaynak işleri

- 6.4.2. Demir dövme işleri

- 6.4.3. Döküm işleri

6.5. Ön kolun (kolun bilekle dirsek arasında kalan bölümü) korunması

- 6.5.1. Kesme ve kemiklerinden ayırma işleri

6.6. Eldivenler

- 6.6.1. Kaynak işleri

6.6.2. Eldivenlerin yakalanma tehlikesinin bulunduğu makineler dışında, keskin kenarlı cisimlerin elle tutulması

- 6.6.3. Asit ve baz çözeltileriyle yapılan çalışmalar

- 6.6.4. Aşırı sıcak ve soğuk temas gerektiren işler

- 6.6.5. Biyolojik alanların olduğu işler

6.7. Metal örgülü eldivenler

- 6.7.1. Kesme ve kemiklerinden ayırma işleri

6.7.2. Kesim ve kullanım amaçlarına göre parçalama için el bıçağı kullanılarak yapılan sürekli kesim işleri

- 6.7.3. Kesim makinelerinin bıçaklarının değiştirilmesi

7. İKLİME DAYANIKLI GİYSİ

- 7.1. Açıkta, soğuk ve yağmurlu havada çalışma

8. YANSITICI GİYSİ

8.1. Çalışanların açıkça görülmesi gereken yerlerde yapılan çalışmalar

9. EMNİYET KEMERİ

- 9.1. İskelelerde çalışma

- 9.2. Prefabrik parçaların montajı

- 9.3. Direk ya da sütunlarda çalışma

- 9.4. Çatı işleri

10. GÜVENLİK HALATLARI

- 10.1. Kule/yüksek vinç kabinlerinde çalışma

10.2. Ambarlarda kullanılan istifleme ve boşaltım ekipmanlarının yüksek kabinlerinde çalışma

- 10.3. Sondaj kulelerinin yüksek bölümlerinde çalışma

- 10.4. Kuyu ve kanalizasyonlarda yapılan çalışma

11. DERİNİN KORUNMASI

- 11.1. Malzeme kaplama işleri

- 11.2. Tabaklama (dericilik) işleri

Kaynak: Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik (Resmi Gazete Tarihi/ Sayısı: 02.07.2013/28695)